

ANTAL OMKOMNA TILL FÖLJD AV DRUNKNING UNDER 2014

MÅNGA BADOLYCKOR BLAND ÄLDRE

137 människor drunknade 2014

Enligt Svenska Livräddningssällskapet, SLS, sammanställning har 137 personer omkommit i drunkningsolyckor under 2014. Det är åtta fler än under 2013 då 129 personer omkom.

2014 års drunkningstal är det högsta sedan år 2002 då 149 personer omkom genom drunkning.

SLS har en nollvision när det gäller antalet omkomna genom drunkning.

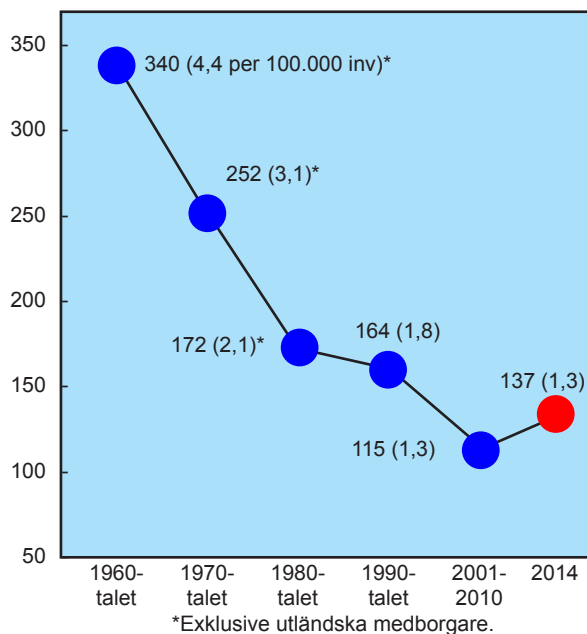
De två senaste åren har brutit en positiv trend. De fyra åren 2009 till 2012 var drunkningstalen under 100 personer per år

Antalet barn och ungdomar under 19 år var 2014, fem. 2013 och 2012 var antalet sju.

Drunkningstalet i samband med bad har ökat från 39 under 2013 till 49 under 2014. Det kan till del förklaras av mycket soligt och varmt sommarväder.

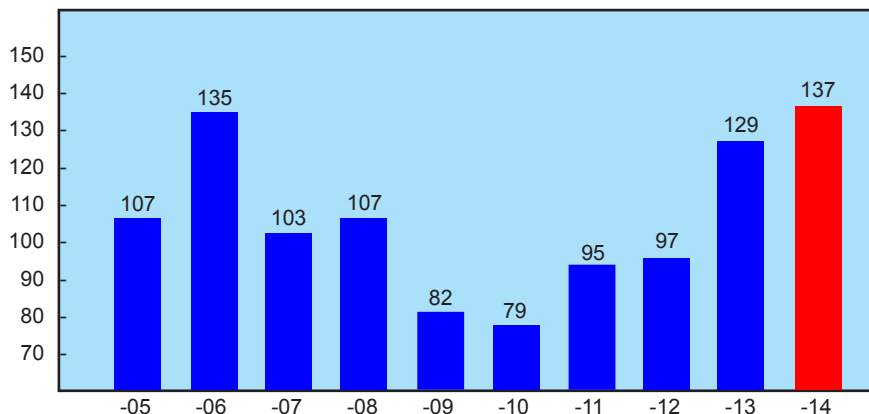
Av de som omkommer i drunkningsolyckor är nära nio av tio män och åldern är hög. Av de 137 personer som omkom under 2014 var 97 personer över 50 år och av dessa var 41 personer över 70 år.

Antal omkomna i genomsnitt under olika decennier samt under 2014

SLS sammanställning över antalet drunknade visar på en långsiktig minskning. Under 1990-talet redovisades 164 omkomna genom drunkning i medeltal per år. Motsvarande medeltal för 2000-tallets första tio år är 115 drunknade per år. *Se även tabellen ovan.*

Antal omkomna genom drunkning 2005 - 2014

Historisk utveckling

Kring slutet av 1800-talet, när Svenska Livräddningssällskapet bildades, omkom i Sverige drygt 1000 personer (21,3 per 100.000 invånare) genom drunkning varje år.

Under 1940-talet sjönk antalet omkomna till cirka 500 per år (7,9 per 100.000 inv). Detta tack vare en kraftig satsning på den allmänna simkunnigheten.

Minskningen har sedan fortsatt i takt med att allt fler har lärt sig simma och fått kunskap i vattensäkerhet.

Under åren 2000 till 2009 var snittet 115 omkomna per år (1,3 per 100.000 invånare). Under åren 2010 till 2014 är snittet 107 personer per år (1,1 per 100.000 invånare).

Typ av olyckor

I tabellen till höger redovisas antal drunkningar per olyckstyp under 2014 jämfört med år 2013.

På sidan tre visas tendenser för olyckstyper och antal drunknade under de senaste 10 åren.

Sidan fyra innehåller åldersfördelning och fördelning per månad och sidan fem fördelningen per län.

Badolyckor

Antalet förolyckade vid bad har ökat till 49 personer 2014 (39 personer 2013). Ökningen kan till del förklaras med det fina sommarvädret. Antalet omkomna i badolyckor de senaste tio åren är i snitt 26 personer.

Många av de omkomna var över 50 år. Orsaken till det att äldre omkommer är troligen dålig kondition i kombination med bristande simkunnighet och vattenvana samt olika sjukdomstillstånd.

Fritidsbåtar

Antalet drunknade i samband med småbåtsolyckor har minskat från 30 till 21*.

Flera av olyckorna har inträffat i samband med fiske.

Alkohol kan ha haft en bidragande effekt. Erfarenhetsmässigt vet vi att sex av tio har druckit alkohol i samband med drunkningsolyckor och fritidsbåt.

Trots mångårig information om nyttan av att använda flytväst bär bara en av tio drunknade denna enkla och billiga livförsäkring. Cirka hälften av de omkomna skulle, enligt tidigare undersökningar, ha klarat sig om de använt flytväst.

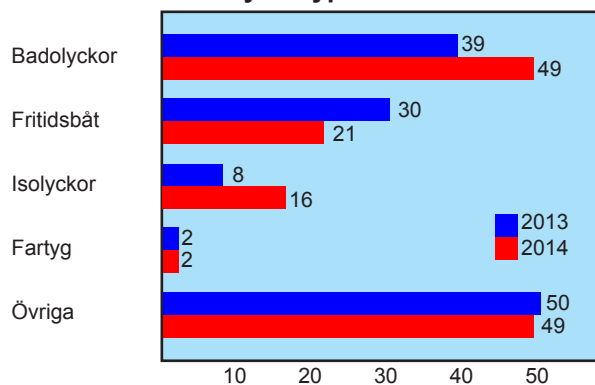
Medelåldern bland de omkomna är hög och flera av de omkomna var över 70 år.

Isolyckor

16 personer omkom vid isolyckor under 2014. Detta är en ökning med åtta personer jämfört med 2013. Under de senaste tio åren är medeltalet 13 omkomna i isolyckor per år. Fyra personer omkom i samband med skoterfärd på is och tre i samband med andra fordon.

Det kan noteras att sex av olyckorna inträffade under april med ett mycket osäkert isläge.

Olyckstyper 2013 och 2014

Övriga olyckor

Under rubriken återfinns 49 olyckor där det varit svårt eller inte gått att fastställa det exakta händelseförloppet vid olyckan (50 personer 2013). Framst rör det sig om troliga fall i vattnet från bryggor och kajer.

Fiskeolyckor

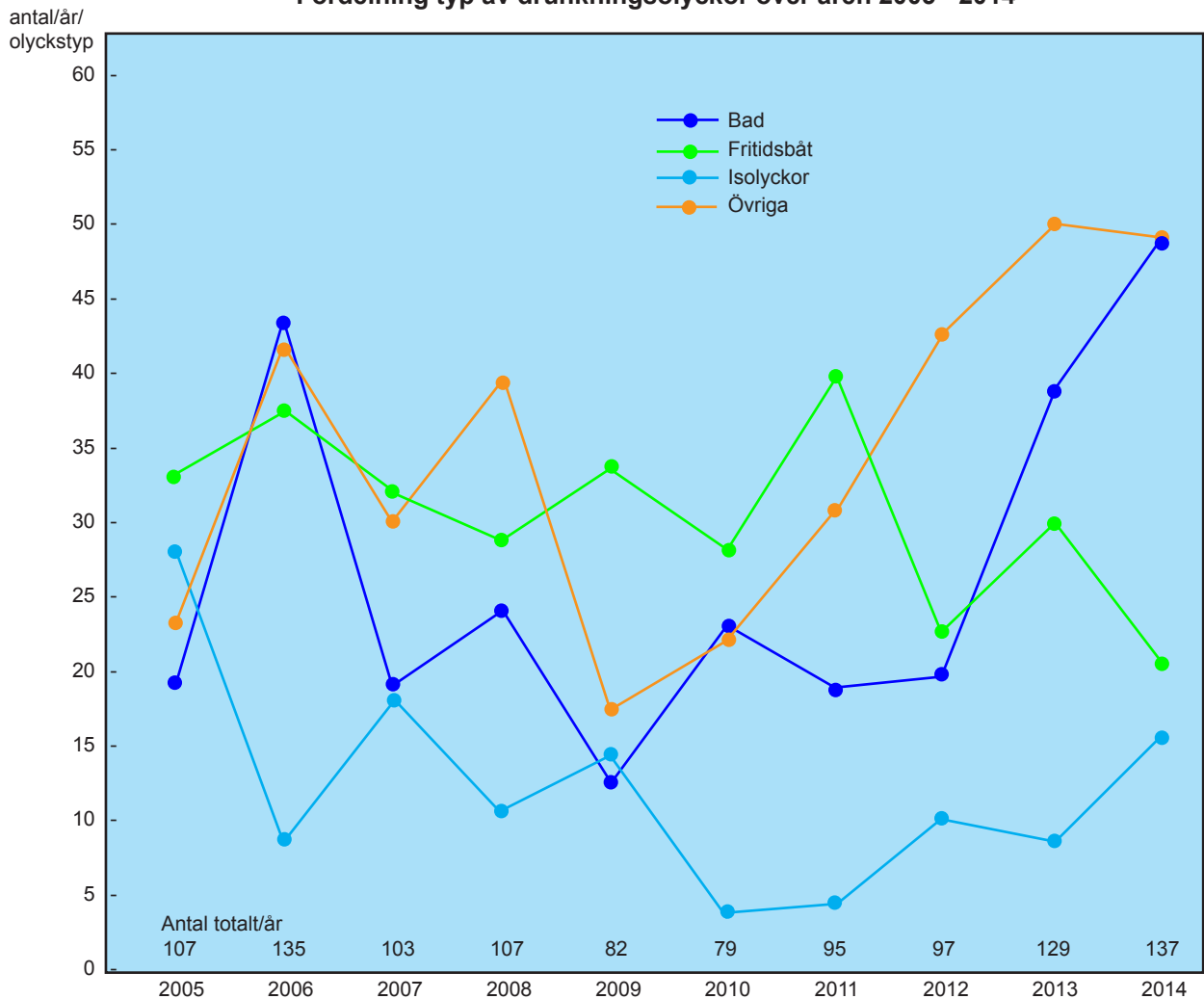
Under 2014 har totalt 12 personer omkommit i samband med fiske från land, båt eller is. Det är en minskning med fyra personer jämfört med 2013 då 16 personer omkom.

Flera av de omkomna fiskade från båt och de bar inte flytväst. De omkomnas genomsnittsalder var drygt 60 år.

Under de senaste tio åren har i genomsnitt tio personer per år omkommit i samband med fiske. Flest omkommer då de fiskat från mindre fritidsbåtar. Ofta är de som fiskar ensamma och har ingen eller bristfällig säkerhetsutrustning, exempelvis flytväst och/eller säkerhetslina.

*Det kan förekomma skillnader i redovisningen mellan Transportstyrelsen och Svenska Livräddningssällskapet. Det beror på att SLS redovisar drunknade och förmodat drunknade svenskar även utomlands samt att Transportstyrelsen även redovisar omkomna i fritidsbåtsolyckor av andra orsaker än drunkning, exempelvis brand eller olyckshändelse.

Fördelning typ av drunkningsolyckor över åren 2005 - 2014

Långsiktiga tendenser

Det är svårt att se några tydliga tendenser om man studerar olyckstyper under den senaste tioårsperioden. Totalt är dock trenden svagt sjunkande.

Att badolyckorna ökar under fina somrar är tydligt vilket syns för år 2006, 2013 och 2014. Det är annars svårt att se någon tydlig trend när det gäller denna typ av olyckor.

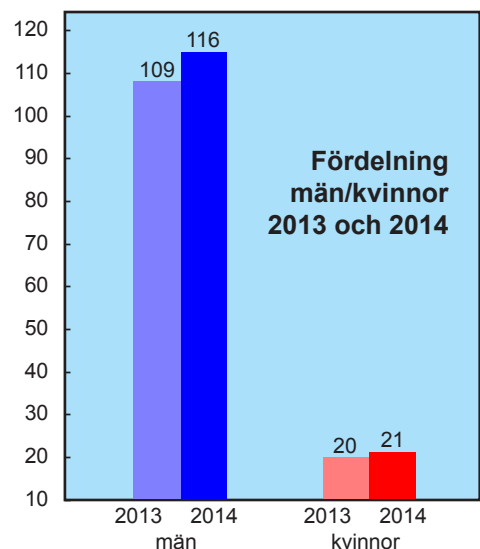
När det gäller fritidsbåtar kan vi inte heller se någon tydlig trend i antalet drunknade. Då antalet fritidsbåtar enligt branschen har ökat kan det ändå innebära en relativ minskning över tid. Även denna typ av olyckor påverkas av väder men också varierande ekonomisk konjunktur.

När det gäller isolyckor visar sammanställningen en minskning som störs av en topp år 2005. Större olyckor med flera inblandade samt fler skoterolyckor förklarar uppgången detta år. Under våren 2014 var isläget ovisst vilket innebar att sex personer omkom i isolyckor bara under april månad.

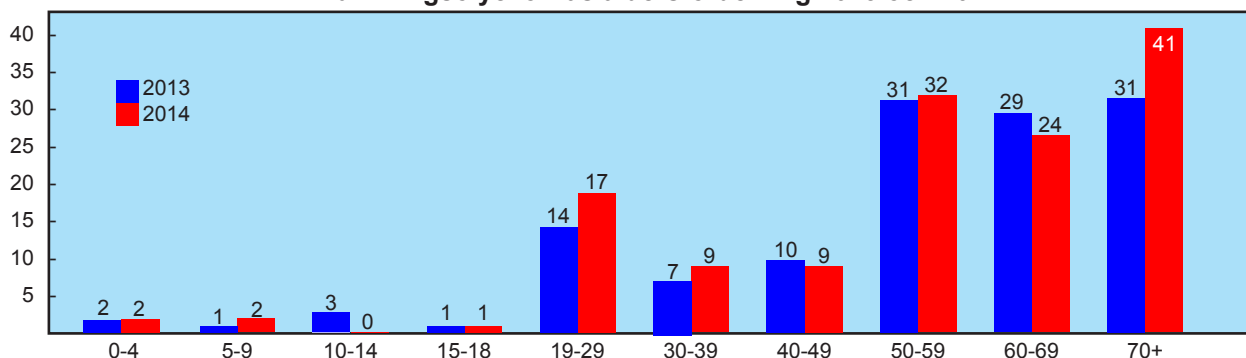
Fördelning män - kvinnor

Av det totala antalet omkomna under 2014 var 85 procent män (85 procent 2013).

Männens fritidssysselsättningar med hög riskexponering i kombination med större benägenhet att ta risker förklarar fördelningen mellan män och kvinnor. Detta enligt de av SLS genomförda attitydundersökningarna under 2007 och 2012.

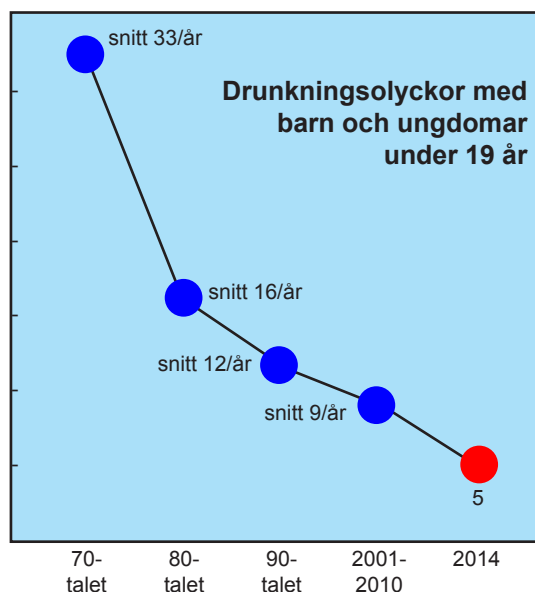
Drunkningsolyckornas åldersfördelning 2013 och 2014

Åldersfördelning

SLS har en nollvision när det gäller antalet drunknade. Under 2007 och 2008 var antalet omkomna under 19 år 5 personer per år medan det 2009 ökade till 8 och 2010 till 12 personer. 2011 var antalet 9 vilket är samma som snittet för de första tio åren på 2000-talet. Under 2014 omkom 5 personer under 19 år (sju under 2013). Typ av olycka varierar. Badolyckor dominerar, när det gäller de yngre barnen (två under fyra år, 2014) är orsaken troligen bristande tillsyn.

Av det totala antalet omkomna under 2014 är 30 procent över 70 år. 47 procent över 60 år och 71 procent över 50 år. Medelåldern för män och kvinnor är densamma, är 54 år.

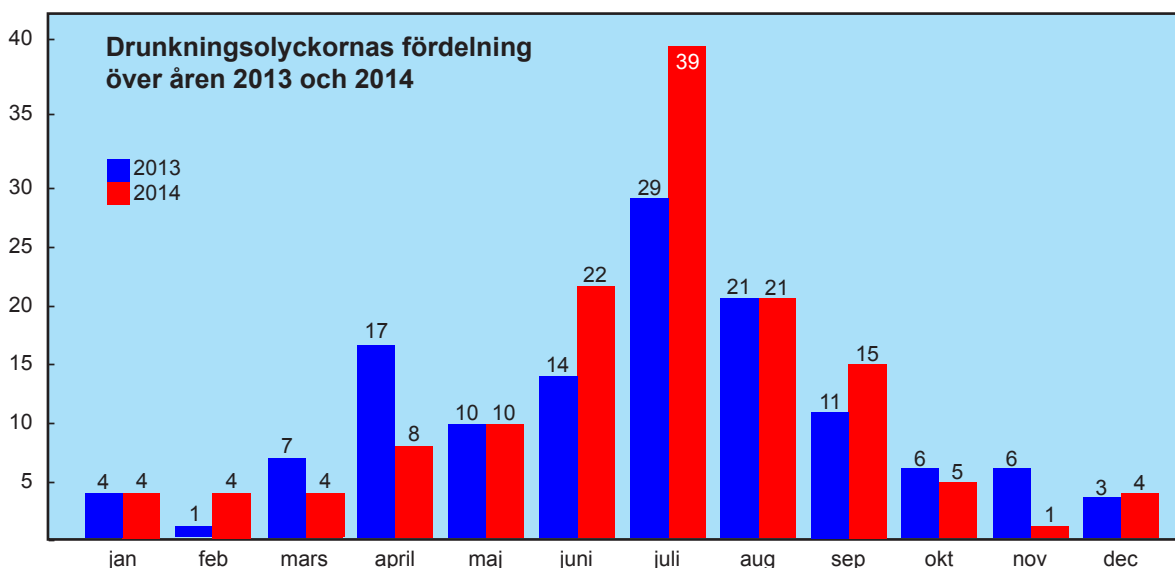

När händer olyckor

Inte överraskande händer flest olyckor under sommarmånaderna när många uppsöker hav och sjöar för bad- och båtliv. 60 procent av det totala antalet olyckor har inträffat under juni till augusti. De flesta bad- och båtolyckor inträffar i mindre sjöar och vattendrag. Det kan förmodas att man här känner sig säkrare än i öppet hav och därmed omedvetet tar större risker. Detta gäller inte minst vid färd i fritidsbåt då en del, främst äldre, upplever det som onödigt att använda flytväst och att ha sällskap.

Drunknade under 19 års ålder

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
5	8	12	9	7	7	5

Drunkningsstatistik länsvis

Beräkning av antal drunknade per år och i genomsnitt under åren 2005-2014 samt redovisning av antalet drunknade länsvis redovisas nedan.

Orsakerna till variationen mellan länen är troligen flera. Turistintensiva län kan exempelvis få felaktiga värden per 100.000 invånare.

Avvikelserna mellan länen är dock så stora att det inte kan uteslutas att attityderna till och kunskaperna

om riskerna vid vatten och isar skiljer sig i olika delar av landet. Fritidsaktiviteter i anslutning till vatten är också vanligare i en del län.

Det kan noteras att de norra länen har höga drunkningstal i förhållande till folkmängden. Sannolikt spelar det kalla vattnet i norra delen av Sverige en avgörande roll vid dessa olyckor.

	Drunkningsolyckornas fördelning länsvis 2005-2014										Genomsnittligt antal drunknade under 2005-2014	Antal drunknade per 100 000 inv. 2005-2014
	-05	-06	-07	-08	-09	-10	-11	-12	-13	-14		
Stockholms stad o län	10	25	14	16	10	9	10	13	15	15	13,7	0,7
Uppsala	5	3	3	3	2	1	1	0	2	3	2,3	0,8
Södermanland	3	4	5	2	2	2	3	2	2	6	3,1	1,2
Östergötland	4	4	5	3	1	2	4	5	4	3	3,5	0,8
Jönköping	5	3	1	1	1	3	3	1	6	3	2,7	0,8
Kronoberg	3	1	2	2	2	2	5	1	5	3	2,6	1,3
Kalmar	3	2	1	6	2	3	3	8	2	4	3,4	1,7
Gotland	1	1	0	0	1	4	1	0	2	0	1,0	2,3
Blekinge	2	1	1	1	3	4	0	6	5	0	2,3	1,7
Skåne	6	10	6	9	2	5	10	5	12	10	7,5	0,7
Halland	1	3	2	4	1	4	4	4	6	5	3,4	1,0
Göteborg och Bohuslän	14	18	3	7	11	10	10	13	7	6	9,9	1,0
Älvsborg	2	3	3	1	0	4	1	4	3	4	2,5	0,9
Skaraborg	3	3	1	0	2	4	1	0	5	5	2,4	1,0
Värmland	9	3	9	11	8	2	5	4	9	5	6,5	2,3
Örebro	2	1	0	4	6	2	5	2	5	5	3,2	1,0
Västmanland	2	2	1	4	1	1	0	1	4	7	2,3	1,0
Dalarna	7	3	8	5	6	3	1	4	3	10	5,0	1,8
Gävleborg	3	11	7	5	2	2	6	9	3	7	5,5	1,9
Västernorrland	3	9	4	4	4	1	2	2	10	7	4,6	2,0
Jämtland	1	5	5	2	4	2	4	5	3	5	3,6	3,2
Västerbotten	4	2	9	7	4	3	7	3	7	5	5,1	2,0
Norrbottnen	11	8	8	7	2	6	4	3	6	9	6,4	2,4
Utländska medborgare	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*	_*		
Internationellt	3	10	5	3	5	-	5	2	3	10	4,6	
Summa	107	135	103	107	82	79	95	97	129	137	1,3	

Snitt per år under senaste 10 år 107,1

* Utländska medborgare ingår i länsredovisningen från och med 2003.

SLS redovisning exkluderar självdrunkning och drunkning som följd av brott.

Ytterligare information: Anders Wernesten 070 592 95 67.